

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาความหมายต่างๆ ของคำว่า *เฮา* ในภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาอยู่ 2 ประเด็นใหญ่ๆ ได้แก่ (1) ศึกษาความหมายของคำว่า *เฮา* ที่อยู่ในสถานะของคำกริยาและที่ไม่ใช่คำกริยา และ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต่างๆ เหล่านั้น ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้แต่ไม่ครบทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะตามสมมุติฐานแล้ว ความหมายของคำว่า *เฮา* ในภาษาไทยนั้นจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ อันได้แก่ ความหมายประจำคำ ความหมายทางไวยากรณ์ และความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นไปตามสมมุติฐานเพราะความหมายของคำว่า *เฮา* นั้นมีอยู่ 3 ประเภทตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ เพียงแต่ในส่วนของความหมายทางไวยากรณ์นั้น มีเพียงความหมายเดียวคือการแสดง "การิต" คำว่า *เฮา* ไม่ได้ใช้ในการบ่งชี้กรรมตรงหรือคำนามเครื่องมือเหมือนในสมมุติฐานแต่อย่างใด

ความหมายประจำคำของคำว่า *เฮา* เป็นความหมายที่ปรากฏในฐานะของคำกริยาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยอาจจะเป็นคำกริยาดั้งแรกหรือตัวที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียง หรือเป็นคำกริยาโดดๆ ไม่ต้องมีคำกริยาอื่นๆ ปรากฏร่วมก็ได้ ความหมายประจำคำของคำกริยา *เฮา* มีทั้งหมด 4 ความหมาย ได้แก่

- 1) การย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัว
- 2) การต้องการ
- 3) การมีเพศสัมพันธ์
- 4) การกำหนดให้สิ่งหนึ่งทำหน้าที่แทนสิ่งหนึ่ง

ความหมายที่หนึ่งเป็นความหมายพื้นฐานของคำๆ นี้ก่อนที่จะขยายออกไปเป็นความหมายอื่นๆ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความหมายตามแนวความคิดเรื่องของ คำหลายความหมายอย่างมีหลักการ ของ ไทเลอร์และเอแวนส์

นอกจากจะแสดงความหมายประจำคำแล้ว คำว่า *เฮา* ในฐานะของคำกริยายังคงแสดงความหมายทางไวยากรณ์อีกด้วย ซึ่งความหมายประเภทนี้จะต้องอาศัยหน่วยคำอื่นๆ ในประโยค

ในการแสดงความหมายของตัวเองออกมา โดยความหมายทางไวยากรณ์ของคำว่า *เอา* ในภาษาไทยนั้นมียุ่เพียงความหมายเดียว คือ การแสดง "การรีด"

ในสวนความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า *เอา* นั้นเป็นความหมายที่พบได้ในสถานะของคำอนุภาคและดัชนีปริจเฉท มียุ่ทั้งหมด 4 ความหมายด้วยกัน ได้แก่

- 1) การตั้งใจเลือก
- 2) การตกเป็นผู้รับผลของการกระทำ
- 3) การเกริ่นนำเข้าสู่เนื้อหา
- 4) การตัดบท

โดยข้อ 1) และข้อ 2) เป็นความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า *เอา* ในฐานะของคำอนุภาค ในขณะที่ข้อ 3) และข้อ 4) เป็นความหมายประเภทเดียวกันในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของคำบางชี้ในทางปริจเฉทแทน ซึ่งฐานะดังกล่าวทั้งหมดล้วนถือเป็นคำไวยากรณ์เพราะเป็นผลมาจากกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ทั้งสิ้นแต่จะแตกต่างไปจากคำไวยากรณ์ประเภทอื่นๆ ที่ให้ความหมายทางไวยากรณ์ เพราะคำว่า *เอา* ในความหมายทั้ง 4 ความหมายถูกจัดเป็นความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์หรือความหมายเสริมพิเศษแก่ประโยคเท่านั้น

ในสวนของความสัมพันธ์ระหว่างความหมายและหน้าที่ต่างๆ ของคำว่า *เอา* นั้น ผู้วิจัยพบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานทั้งหมด ทั้งนี้ถึงแม้ว่าความหมายและหน้าที่ต่างๆ เหล่านี้จะมี ความเชื่อมโยงกันโดยมีความหมายพื้นฐานเป็นศูนย์กลางก็ตาม และกระบวนการในการขยายความหมายออกจากความหมายพื้นฐานนั้นมีเพียงกระบวนการนามนัยและการกลายเป็นคำไวยากรณ์เท่านั้น กระบวนการอุปลักษณะจะทำให้เกิดความหมายใหม่ได้ก็ต่อเมื่อเกิดควบคู่ไปกับกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์อีกทีหนึ่ง ในขณะที่กระบวนการนามนัยไม่จำเป็นแต่อย่างใด เถนทในการพิจารณากระบวนการขยายความหมายของคำๆ นี้มาจากการประยุกต์ใช้แนวความคิดในเรื่องของ การขยายความหมายสี่รูปแบบ ของ โรเมอร์ กระบวนการนามนัยนั้นทำให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นมา โดยความหมายที่ได้มาจากกระบวนการนามนัยนั้นเป็นความหมายประจำคำทั้งหมด เช่นเดียวกันกับการกลายเป็นคำไวยากรณ์ซึ่งทำให้เกิดความหมายใหม่ๆ ขึ้นมา ได้เหมือนกัน แต่กระบวนการดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับความหมายประจำคำของคำว่า *เอา* ส่งผลให้เกิดความหมายวัจนปฏิบัติศาสตร์ขึ้นมาแทน อีกทั้งกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์นี้จะต้องเป็นผลมาจากกระบวนการอุปลักษณะและกระบวนการนามนัยแบบเน้นส่วนประกอบย่อยไม่ กระบวนการใดก็กระบวนการหนึ่งเท่านั้น

กระบวนการนามนัยแบ่งออกได้เป็น 3 แบบย่อยๆ อันได้แก่

- 1) กระบวนการนามนัยแบบเน้นผลลัพธ์
- 2) กระบวนการนามนัยโดยอาศัยบริบท
- 3) กระบวนการนามนัยแบบเน้นส่วนประกอบย่อย

กระบวนการนามนัยในแบบที่หนึ่งหรือแบบเน้นผลลัพธ์นั้น ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของการแสดง “การรีด” อันเป็นความหมายทางไวยากรณ์กับความหมายแสดงการ “กำหนดให้สิ่งหนึ่งทำหน้าที่แทนสิ่งหนึ่ง” อันเป็นความหมายประจำคำ ว่าเป็นความหมายที่ล้วนขยายออกมาจากความหมายพื้นฐานเหมือนกัน กระบวนการนามนัยแบบต่อมาหรือโดยอาศัยบริบทนั้น ใช้ในการอธิบายการที่ความหมายแสดงการ “มีเพศสัมพันธ์” ขยายออกมาจากความหมายพื้นฐาน และกระบวนการนามนัยแบบเน้นส่วนประกอบย่อยใช้ในการอธิบายการขยายความหมายจากความหมายพื้นฐานไปสู่ความหมายแสดงการ “ต้องการ”

กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ใช้ในการอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงสถานะของคำกริยา *เอา* ไปสู่สถานะของคำอนุภาคและดัชนีปริจเฉท ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสถานะของคำนี้เองส่งผลให้แง่มุมบางแง่มุมของความหมายประจำคำสูญหายไป เหลือเพียงบางแง่มุมเท่านั้นที่ถูกขับเน้นให้โดดเด่นออกมาจนกลายเป็นความหมายในทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำๆ นี้แทนดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ในสถานะของคำอนุภาคนั้นแง่มุมของการ “ตั้งใจเลือก” ขยายออกมาจากความหมายของการ “ต้องการ” ในขณะที่แง่มุมของการ “ตกเป็นผู้รับผลของการกระทำ” ขยายออกมาจากความหมายพื้นฐาน โดยทั้งสองความหมายนี้เป็นผลมาจากกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่อาศัยกระบวนการนามนัยแบบเน้นส่วนประกอบย่อยเหมือนกัน ในส่วนของหน้าที่ในทางปริจเฉทของคำว่า *เอา* จำแนกออกได้เป็นการแสดงการ “ตัดบท” และการ “เกริ่นนำเข้าไปสู่เนื้อหา” ซึ่งทั้งสองหน้าที่ดังกล่าวเกิดขึ้นจากกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์อันเป็นผลมาจากกระบวนการอุปลักษณะจากความหมายพื้นฐานอีกทีหนึ่ง

จากงานวิจัยชิ้นนี้ จะเห็นได้ว่าหากปราศจากแนวคิดในเรื่องของเกณฑ์ในการกำหนดวิธีการจำแนกความหมายต่างๆ ภายในสถานะคำหลายความหมายแล้ว เราอาจจะไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนถึงจำนวนของความหมายต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน เช่นเดียวกับที่หากปราศจากแนวคิดในเรื่องของกระบวนการขยายความหมายที่มีพื้นฐานอยู่บนอรรถศาสตร์ปริชานแล้ว เราอาจจะไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความหมายเหล่านั้นได้อย่างเป็นระบบและเป็นเหตุเป็นผล การวิจัยในครั้งนี้ช่วยให้เห็นว่าแนวคิดของอรรถศาสตร์ปริชานสามารถนำมาใช้อธิบายปรากฏการณ์คำหลายความหมายของคำว่า *เอา* ในภาษาไทย อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงกลไกทางความคิดของผู้พูดภาษาไทยได้อีกด้วย

7.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้วิจัยที่ได้มาจากการทำการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) เนื่องจากในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มเลือกข้อมูลการใช้คำว่า *เขา* ในบริบททั่วไป โดยไม่ได้รวมการใช้คำว่า *นี้* ในสถานะของคำประสมหรือสำนวนแต่อย่างใด ส่วนใหญ่แล้วในภาษาไทยจะมีการใช้คำว่า *เขา* เป็นคำกริยาปรากฏร่วมกับคำกริยาอีกตัวอยู่มาก เช่น *เขาชนะ เขาเปรียบ เขาดี เขาการเอางาน เป็นต้น* ซึ่งในการวิเคราะห์ความหมายของ *เขา* ในการใช้ดังกล่าวนี้ จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจความหมายในเชิงลึกพร้อมไปกับความหมายของทั้งหน่วยคำอีกด้วย การศึกษาในแง่มุมดังกล่าวไม่เคยมีมาก่อนจึงเป็นที่น่าสนใจและกระทำต่อเนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ได้

2) เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยส่วนหนึ่งจำเป็นต้องเป็นภาษาพูด เพราะฉะนั้นแล้ว การเก็บข้อมูลจึงอาจจะประสบความยากลำบากอยู่บ้าง โดยเฉพาะเมื่อเป็นการเก็บข้อมูลที่นำไปใช้ในเชิงอรรถศาสตร์ปริชานด้วยแล้ว การที่จะได้ตัวอย่างการใช้คำว่า *เขา* อย่างเป็นธรรมชาติจึงเป็นไปได้ค่อนข้างยากลำบาก ตัวอย่างบางตัวอย่างของคำว่า *เขา* จึงมีอยู่ไม่มากเท่าที่ควร อีกทั้งการเก็บข้อมูลจากคลังศัพท์ก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของปริมาณข้อมูลและความหลากหลายอยู่บ้าง ในอนาคตเมื่อมีการพัฒนาในส่วนนี้แล้วผู้วิจัยเชื่อว่าตัวอย่างการใช้คำว่า *เขา* ที่น่าสนใจจะมีมากขึ้นตามไปด้วย

3) การศึกษาความหมายและหน้าที่ต่างๆ ของคำว่า *เขา* ในภาษาไทยนั้น ส่วนใหญ่รวมถึงงานชิ้นนี้แล้วมักจะเป็นการศึกษาในแบบช่วงเวลาเดียวมากกว่าที่จะเป็นแบบหลายช่วงเวลาหรือเชิงประวัติ ทั้งนี้การศึกษาในแนวเปรียบเทียบระหว่างช่วงเวลาน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในประเด็นของการกลายเป็นคำไวยากรณได้ดีกว่า เนื่องจากจะทำให้เห็นถึงกระบวนการและเส้นทางของการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะประเด็นในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงสถานะของคำๆ นี้

4) ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า คำที่มีความหมายคล้ายกับ *เขา* ในภาษาต่างๆ ส่วนใหญ่แล้วเป็นคำหลายความหมายหรือพหูหน้าที่ด้วยกันทั้งนั้น เพราะฉะนั้นแล้ว ควรจะมีการศึกษาในเชิงเปรียบเทียบคำๆ นี้ในแต่ละภาษาหลายๆ ภาษาไปด้วย โดยเฉพาะประเด็นในเรื่องของความหมายประจำคำ เพราะส่วนใหญ่จะเป็นการเน้นไปที่หน้าที่หรือความหมายทางไวยากรณมากกว่า โดยการศึกษาดังกล่าวอาจจะเป็นการศึกษาในเชิงของแบบลักษณ์ภาษาก็เป็นได้